

15.2.2021

Kunta- ja aluehallinto-osasto

Kuntien roolia, itsehallintoa, rakenteita ja toimintatapoja käsittelevän jaoston 2. kokous

Aika pe 12.2.2021 klo 12:02-14:08

Paikka Teams-kokous

Osallistujat **Puheenjohtaja:**
hallitusneuvos Minna-Marja Jokinen, valtiovarainministeriö KAO

Jäsenet:

neuvotteleva virkamies Suvi Savolainen, valtiovarainministeriö KAO, 1.
varapuheenjohtaja

neuvotteleva virkamies Erkki Papunen, valtiovarainministeriö KAO, 2.
varapuheenjohtaja, saapui klo 12:50

kulttuuriasianneuvos Kirsi Kaunisharju, opetus- ja kulttuuriministeriö, poistui klo
14.00

neuvotteleva virkamies Christell Åström, maa- ja metsätalousministeriö

erityisasiantuntija Antti Kuopila, sosiaali- ja terveysministeriö

erityisasiantuntija Olli Voutilainen, työ- ja elinkeinoministeriö

erityisasiantuntija Aino Pietarinen, ympäristöministeriö

lakiasianjohtaja Juha Myllymäki, Suomen Kuntaliitto ry

~~kuntakehitys- ja tutkimusjohtaja Sini Sallinen, Suomen Kuntaliitto ry~~

kaupunginjohtaja Kari Karjalainen, Joensuun kaupunki

professori Asko Uoti, Itä-Suomen yliopisto

erityisasiantuntija Lotta Mattsson, valtiovarainministeriö KAO, sihteeri

Tekninen sihteeri:

osastosihteeri Kirsi Seppänen, valtiovarainministeriö KAO

Esittelevä asiantuntija:

Anu Hernesmaa, valtiovarainministeriö KAO

Muut osallistujat:

Ville Koponen, valtiovarainministeriö KAO

Mervi Kuittinen, valtiovarainministeriö KAO

Vesa Lappalainen, valtiovarainministeriö KAO
 Pasi Leppänen, valtiovarainministeriö KAO
 Emma Terämä, valtiovarainministeriö KAO

1. Kokouksen avaus ja osanottajien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi läsnäolijat.

2. Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi sekä edellisen kokouksen pöytäkirja. Puheenjohtaja kertoi, että hyväksytyt pöytäkirjat julkaistaan valtioneuvoston hankeikkunassa.

3. Jaostolaisten odotukset kuntopoliittikatyölle sekä kuulumiset työryhmän ensimmäisestä kokouksesta

Lotta Mattsson (VM/KAO) esitteli jaoston jäseniltä saadut kirjalliset vastaukset kuntopoliittikatyöhön kohdistuvista odotuksista ja ideoista.

Suvi Savolainen (VM/KAO) kertoi työryhmän ensimmäisen kokouksen (28.1.2021) kuulumiset ja työskentelyn jatkosuunnitelmat. Työryhmä käy seuraavassa kokouksessaan (19.2.2021) läpi kuntien eri rooleja jaoston työn pohjalta.

Lähetekeskustelu aiheesta 1: Miten kuntien roolia ja asemaa tulisi kehittää

Kuultiin aiheesta Christell Åströmin (MMM) esitys maaseutumaisten kuntien roolin kehittämisestä ja Olli Voutilaisen (TEM) esitys kaupunkien roolista ja eriytyisyydestä kuntakentässä.

Nostoja jaoston käymästä keskustelusta:

- Kuntapolitiikan vaihtoehtoja muodostettaessa tulisi tehdä tiivistä yhteistyötä maaseutu- ja kaupunkipolitiikan työryhmien kanssa.
- Kuntien erilaistuminen tulee todennäköisesti vielä kiihtymään kuntien ja kaupunkien välillä, mutta myös kaupunkikentän sisällä. Muodostettavilla toimenpiteillä pitäisi pystyä huolehtimaan erilaisten kuntien tarpeista.
- Erilaistumisen vaatimia keinoja pohdittaessa on myös aina huomioitava asukkaan mahdollisuudet yhdenvertaisiin ja saavutettaviin palveluihin.

Puheenjohtaja totesi työn alkuvaiheessa etsittävän kustakin teemasta aiheita, joihin tässä työssä pitäisi pureutua tarkemmin. Tällaisia aiheita voisivat olla eri

kunnille räätälöidyt ratkaisut, älykäs sopeutuminen ja digitalisaation hyödyntäminen. Monipaikkaisuus on tällä hetkellä erittäin ajankohtainen aihe ja siitä voitaisiin järjestää oma tilaisuutensa.

4. Lähetekeskustelu aiheesta 2: Kuntien välinen yhteistyö ja kuntaliitokset vastauksena toimintaympäristön kehitykseen

Joensuun kaupunginjohtaja Kari Karjalainen piti alustuksen aiheesta ”Miten yhteistyö ja kuntaliitokset toimivat vastauksena toimintaympäristön haasteisiin?” Suvi Savolainen ja Anu Hernesmaa (VM/KAO) pohjustivat aihetta lisää yleisesityksellä kuntien välisen yhteistyön muodoista ja kehityksestä sekä kuntaliitoksista.

Nostoja jaoston käymästä keskustelusta:

- Valtion ja kuntien välinen luottamus ja avoimuus ovat erittäin tärkeitä tekijöitä muutostilanteissa. Työtä on tehtävä avoimesti.
- Paras-hankkeessa koettiin olevan tiettyjä onnistuneita elementtejä, jotka liittyivät kuntien mahdollisuuksiin valita itselleen sopivat vaihtoehdot.
- Kuntapolitiikan toimenpidevaihtoehtoja muodostettaessa pitää tunnistaa myös eri ratkaisujen otollisuus. Onko esimerkiksi helpot kuntaliitokset jo tehty? Onko kuntien yhteistyö kuntalaisille hyväksyttävämpi ratkaisu kuin kuntaliitokset, vaikka yhteistyö vie päätöksenteon kauemmas kuntalaisista?

5. Seuraaviin kokouksiin valmisteltavat asiat

Jaoston seuraava kokous pidetään ke 3.3.2021 klo 9-11, jolloin käsitellään kuntien roolin ja aseman kehittämiseen sekä kunnalliseen itsehallintoon liittyviä teemoja. Kokouksen asiantuntijapuheenvuorot pitää Kuntaliiton kuntakehitys- ja tutkimusjohtaja Sini Sallinen ja Itä-Suomen yliopiston professori Asko Uoti.

Käytiin läpi ministeriöille esitetty valmistelupyyntö kuntien välisenä yhteistyönä hoidetuista tehtävistä sekä kuntaliitosten vaikutuksista hallinnonalojen tehtävien hoitoon. Vastaukset tullaan käsittelemään jaoston 4. kokouksessa 22.3.2021.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:08.

Jakelu

Jaoston jäsenet/Tiimeri